

Chválená i otloukaná

Televize al-Džazíra dává vědomě tvář a hlas všem, kteří je jinde nezískají.

PROFIL
str. 10–11

EXKLUZIVNĚ NA

E15.CZ

Technické retro

Věž na Olšanech ukrývá mobil s osmikilovou baterií i dálkopis s azbukou.

CZK/EUR • 26,020/+0,020 Kč **CZK/USD** • 22,347/+0,324 Kč **PX** • 1004,19/−0,45 % **EUROSTOXX 50** • 3 451,71/−1,37 % **ZLATO** • 1248,55 \$/+0,80 %

KOMENTÁŘ: PODIVNÁ PREZIDENTSKÁ KAMPAŇ / str. 12

Krátce

Další útok na elektronické recepty míří ze senátu

Senátor Vladimír Plaček navrhne na srpnové schůzi horní komory novelu zákona, která by odložila povinnost lékařů vypisovat recepty elektronicky z ledna příštího roku až na rok 2020. Novela by navíc zrušila i EET pro malé ordinace. **str. 3**

YIT má na dosah velký projekt na Smíchově

Tendr na zástavbu území bývalého lihovaru na Smíchově jde do finále. Finský developer YIT ladí podle informací deníku E15 poslední detaily smlouvy na společný podnik se současným vlastníkem, společností Goldfin Investment britského byznysmena Michaela Barnetta. **str. 4**

Čína začne kupovat rýži od USA

Přestože je největším producentem rýže na světě, nestačí Čína uspokojit vlastní spotřebu. Poprvé v historii proto povolila nákup této potraviny ve Spojených státech. **str. 8**

twitter.com/e15news

ANNE APPLEBAUM:

Rodí se fascinující roztržka mezi Čechy, kteří kritizují útok polské vlády na soudce, a Maďary, kteří jej hájí.

ArcelorMittal prodává válcovnu

Ocelářská skupina ArcelorMittal nabídla v tendru odkup frýdecko-místecké válcovny a dostala už **několik závazných nabídek**. Jedním ze zájemců je **polská skupina Stalprodukt**. Elektrická ocel, která ve Frýdku-Místku zaměstnává 460 lidí, je pro ArcelorMittal jen **okrajovou** výrobou. **BYZNYS / str. 6**

Foto ArcelorMittal, Jiří Zeman

9 771803 454307 1 74 02

Zápisník
Jany Havligerové

Zeman na Hrad

Prezident Miloš Zeman nehodlá omezit spanilé jízdy po krajích, po letní pauze od září opět chystá výjezdy. Výzvu člena Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí Jana Outlého, aby hlava státu cesty zvažila, protože by mohly být vnímány jako součást prezidentské kampaně, Hrad odmítl. Stejně jako úvahu, že náklady na setkání s občany by měly být zahrnuty do limitu daného zákonem. „Když prezident do krajů v době kampaně jezdit nebude, ušetří tím komplikace úřadu i sobě jako kandidátovi,“ apeloval minulý pátek Outlý. Ponechme protentokrát stranou reakci prezidentského mluvčího. Otázka zní: Proč by měl kdokoli z politiků, hlavu státu nevyjímaje, a priori usnadňovat zmíněnému úřadu práci? Nebyl snad zřízený jen tak pro ozdobu...

Podle lidoveckého senátora, hejtmana Zlínského kraje Jiřího Čunka, bude Andrej Babiš jako budoucí silný koaliční partner k sobě potřebovat rovněž silného koaličního partnera. Kdo by jím mohl být, nemusíte hádat třikrát. Jasně že křesťanští demokraté. Jejich vedení se od hejtmanova názoru okamžitě distancovalo. Na oficiálním účtu KDU-ČSL zdůraznilo, že Čunkova představa o směřování strany na sjezdu neuspěla, a v tomto kontextu je potřeba chápat i jeho mediální vystoupení. To je fakt. Neuspěla – zatím.

Colours of Ostrava skončily, koaliční i opoziční politici si konečně mohou dát pohov. Do příštího většího festáku.

Protagonisté dne

Milan KUBEK
PREZIDENT ČLK

Šéf České lékařské komory získal v Senátu spojence v boji proti brzkému zavedení elektronických receptů a EET.

str. 3

Lakšmí MITTAL
MAJITEL ARCELORMITTAL

Jeho mezinárodní ocelářská skupina nabídla k prodeji frýdecko-místeckou válcovnu i přes růstový potenciál tohoto specializovaného výrobce.

str. 6

Andrzej MODRZEJEWSKI
ŠEF UNIPETROLU

Unipetrol loni zvýšil tržby o 60 procent a provozní zisk více než zdvojnásobil. Firma chystá nové investice a další růst.

str. 8

Stropnický chce obrněnce za 11 miliard

■ **Kopřivnické Tatře a brněnskému Vojskému výzkumnému ústavu se rýsují lukrativní kontrakty. Oba mají být zadány napřímo, souhlasila s tím skupina pro transparentní zakázky.**

Pavel Otto

Před třítydenní vládní dovolenou chce šéf rezortu obrany Martin Stropnický (ANO) odklepnout mimořádně objemnou porci zakázek. Ministry bude žádat o souhlas s pořízením více než šesti desítek vozidel Titus s odolnými pancíři za 4,8 miliardy korun a osmi desítek lehkých obrněnců Iveco za 4,4 miliardy. Obě částky nezahrnují DPH. I s daní dosahují v součtu okolo jedenácti miliard.

Chystané akvizice se tak cenově blíží nákupu stovky transportérů Pandur, který ve své době budil značnou mediální pozornost. S obchodem schváleným koncem minulé dekády Topolánkovou vládou souvisí kauza tehdejšího premiérova poradce Marka Dalíka, který se

měl dopustit pokusu o podvod, když údajně žádal půlmiliardový úplatek. Případem se bude tento týden znovu zabývat odvolací soud.

Tentokrát oba kontrakty projednala současnou koalici ustavená Pracovní skupina pro transparentní veřejné zakázky vedená ministerstvem pro místní rozvoj. Podle informací deníku E15 k nim neměla žádná výhrady.

K předpokládaným 42 titusům pro velitele a spojaře přibyla ještě dvacítkou dalších pro koordinaci palebné podpory. Nahradí zastaralou techniku, která už není plně kompatibilní s komunikačními prostředky NATO. „Kromě bojových operací budou moci titusy plnit úkoly i v České republice v rámci integrovaného záchranného systému,“ uvedl nejmenovaný plánovač z generálního štábu.

Zakázku, s jejímž plněním se počítá v příštích sedmi letech, zadá Stropnického úřad s využitím výjimky ze zákona firmě

Tatra Export. Ta je výhradním tuzemským zástupcem francouzské Nexter Systems, která je originálním producentem titusů. Šestikolové obrněnce na tatrovácích podvozcích se budou kompletně vyrábět v Kopřivnici.

Pro jednotky radiálního, chemického a biologického průzkumu pak budou určeny speciální nástavby vyvinuté státním podnikem Vojenský výzkumný ústav umístěné na čtyřkolových podvozcích italské značky Iveco. Nahradí už zastaralá vozidla sovětské výroby známá pod zkratkami BRDM

a UAZ. Budou také sloužit jak v zahraničních operacích, tak i v případě potřeby v Česku. Zakázka navazuje na projekt brněnskému ústavu, který hradilo ministerstvo. Výsledkem byl prototyp auta pro libereckou protichemickou jednotku, který už zavedlo vojsko do výzbroje. Ústav má osmdesát nástaveb dodat do konce roku 2022.

„Kromě bojových operací budou moci titusy plnit úkoly i v České republice v rámci integrovaného záchranného systému.“

Nové vozy pro armádu

Šestikolový titus má sloužit pro velitele, spojaře a koordinaci palebné podpory.

Počet: **62** Cena: **4,8** miliardy (bez DPH)

Lehký obrněnc Ivecu bude vybaven speciální nástavbou pro jednotky radiálního, chemického a biologického průzkumu.

Počet: **80** Cena: **4,4** miliardy (bez DPH)

NOVÝ ZVON

Foto: Etk

V KUTNÉ HOŘE byl včera před Vlašským dvorem představen veřejnosti a pozhánán nový zvon pro kostel svatého Jakuba. Na jeho pořízení se lidé skládali ve veřejné sbírce. Na věž chrámu má být vyzdvížen v říjnu.

Tužku a papír má vystřídat e-recept. Lékaři jsou proti

■ Lékaři nevzdali boj proti povinně elektronickým receptům. Senátní návrh by mohli do konce roku stihnout projednat noví poslanci.

Adéla Čabanová

Oddání povinnosti lékařů vypisovat od ledna příštího roku recepty elektronicky míří k zákonodárcům. Návrh novely zákona hodlá na srpnové schůzi Senátu předložit senátor Vladimír Plaček (ČSSD). „Projednala by ho nově zvolená sněmovna tak, aby k prvnímu lednu elektronický recept povinný nebyl,“ ohlásil v Senátu ve čtvrtek Plaček. Odložil by povinnost na rok 2020. Věří totiž lékařům, že by elektronické

recepty byly pro mnohé z nich významným problémem.

„Každý den, každá chvíle, kdy bude oddálen, tak je pro zdravotnický systém v pořádku,“ míní Plaček.

A jeho návrh bude řešit nejen elektronické recepty. Zároveň by ordinacím, které vybírají jen malé částky v hotovosti, dal výjimku z EET.

Lékařská komora, která proti této zákonné povinnosti dlouhodobě bojuje, neztrácí naději na zvrat na poslední chvíli. „ČLK se bude znovu snažit prosadit takovou změnu zákona, která by zachovala e-recept jako fakultativní možnost,“ oznámil minulý týden v časopise České lékařské komory její prezident Milan Kubek.

I předseda Sdružení praktických lékařů Petr Šonka Plačkovu iniciativu vítá. „Jak je e-recept připraven, byla by

to obrovská ostuda a fiasko. Nevěřím, že na konci roku to bude schopen úřad zvládnout,“ tvrdí Šonka. „E-recept zatím nic nepřináší ani pro pacienty, ani pro lékaře, je to produkt sám pro sebe.“

Elektronický systém pro povinné e-recepty přitom bude stát 14,7 milionu korun. Státní ústav pro kontrolu léčiv jej touto dobou testuje. E-recept sníží chyby při předepisování a výdeji léků. U chronických pacientů může být výhodné, že elektronický recept lze vystavit na dálku. Další možné výhody, jako je kompletní záznam o tom, co pacient užívá, nebo automatická kontrola interakcí, ale zákon zatím neumožňuje.

Lékaři tvrdí, že systém vyřadí některé starší lékaře a bude dělat problémy v regionech při horším signálu sítí.

268484/19

INZERCE

Krátce

Státní dluh dosáhl 1,79 bilionu korun

V prvním pololetí se státní dluh zvýšil o zhruba 175 miliard korun na 1,789 bilionu korun. Za růstem je prodej státních dluhopisů, které ministerstvo financí prodávalo na trhu za výhodných podmínek. Cílem bylo zajistit si finanční rezervu nebo refinancovat část dluhu výhodněji. Na každého Čecha tak připadá dluh zhruba 169 tisíc korun. Proti konci března se dluh téměř nezměnil.

Zeman bude do krajů jezdit i na podzim

Zvážit cesty, případně zahrnout náklady na ně jako bezúplatné plnění do volebního limitu, by měl Miloš Zeman podle člena Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí Jana Outlého. Prezident bude podle slov svého mluvčího Jiřího Ovčáčka v návštěvách krajů pokračovat, nejsou součástí předvolební kampaně. Zeman opakovaně uvedl, že před prezidentskými volbami kampaň nepovede.

Srp by se mohl stát členem rady ÚSTR

Prezident Miloš Zeman navrhl do rady Ústavu pro studium totalitních režimů (Ústr) dlouholetého předsedu Jazzové sekce Karla Srpa. O návrhu bude rozhodovat Senát pravděpodobně na podzim. Srp by mohl v radě ústavu nahradit zesnulou Naděždu Kavalírovou, která byla dlouholetou předsedkyní Konfederace politických vězňů. Zeman původně na její místo navrhoval spisovatelku Lenku Procházkovou, signatářku Charty 77. Senát ji ale odmítl.

Pilný s Babišem jednali v Lánech o rozpočtu

Ministr financí Ivan Pilný (ANO) mluvil včera v Lánech s prezidentem Milošem Zemanem o přípravě rozpočtu na příští rok, ale i dlouhodobých aspektech české ekonomiky, třeba o chybějících lidech na trhu práce a evropských dotacích. Pravidelného jednání expertů se účastnil i Pilného předchůdce v křesle ministra Andrej Babiš (ANO), který návrh rozpočtu připravoval. /čtk/ **NÁZORY str. 12**

PRAVIDELNÁ POMOC MÁ SMYSL

Bez léků a pomůcek se neobejde jediný den

Samíkovi (6) krátce po narození diagnostikovali nemoc motýlích křídel. Díky pravidelné pomoci je pro něj každý den snazší.

Staňte se Dobrým andělem na www.dobryandel.cz a podporujte rodiny v těžké situaci. Děkujeme!

Finská YIT má na dosah velký projekt na Smíchově

■ Chátrající lihovar v Praze 5 je o krok blíže přeměně na novou čtvrť. Současný vlastník a developer YIT Stavbo se už baví o posledních detailech smlouvy.

Daniel Novák

Tendr na zástavbu území bývalého lihovaru na Smíchově jde do finále. Poslední detaily smlouvy na vytvoření společného podniku se současným vlastníkem, společností Goldfin Investment britského byznymena Michaela Barnetta, podle informací deníku E15 ladí finský developer YIT. Projekt s více než 500 byty si vyžádá investici přes miliardu korun. „Je hodně pravděpodobné, že YIT Stavbo do projektu vstoupí,“ řekl zdroj z realitního trhu, který kvůli dosud neukončeným jednáním zůstal v anonymitě.

Samotný vlastník zatím zůstává opatrný. „Dohoda o mlčenlivosti nám neumožňuje o věci mluvit podrobně-

URČENO K PŘESTAVBĚ. Smíchovský či přesněji Zličovský lihovar získal svou dnešní podobu v roce 1907. Památkové ochrany se v areálu dostalo budově bývalé rafinerie lihu a polygonálnímu komínu.

ji, avšak mohou říci, že jsme se bavili s několika potenciálními partnery, z nichž všichni jsou velcí developéři na českém realitním trhu,“ sdělil majitel Zlatého lihovaru Michael Barnett.

V tendru bylo podle již dřívější zprávy Hospodářských novin pět společností včetně například developerské firmy Trigema. Jednání nebylo zcela jednoduché hlavně

kvůli složitému území. Projekt umístěný mezi rušnou Strakonickou a Nádražní ulicí bude mimo jiné náročný na splnění hlukových norem. Podle architekta Tomáše Kaňky to bude možné řešit například dvojitou fasádou domu a zelení.

Smíchovský lihovar je přes 150 let starý. Z původního objektu má developer ponechat bývalou varnu a komín, které

jsou památkově chráněné. Výroba lihu tam skončila v roce 2001. Od té doby areál chátrá.

Pro finskou skupinu YIT to nebude první velká akvizice. Na začátku letošního roku získala velkou parcelu v Košířích. Jiný brownfield koupila předloni na pomezí Vysočana a Hloubětína. Novou čtvrť nazvanou Suomi tam již developer začal stavět.

Krátce

Na Vltavské budou vysázeny stromy

Radnice Prahy 7 vysází u stanice metra C Vltavská desítku nových stromů. Vysazování by mělo začít letos v září. Náklady jsou vyčísleny v řádu několika desítek tisíc korun. Radnice zároveň hledá další ulice a prostranství, kde by mohla nové stromy rovněž vysázet.

Město podpoří výtvarná díla v ulicích

Pražská rada by měla ještě v létě schválit pravidla přidělování peněz, kterými chce podpořit výtvarné umění v ulicích. Mají na něj jít dvě procenta z investic uskutečněných v předchozím roce. Sochy chce město umísťovat u svých nových staveb, jako jsou školy nebo stanice veřejné dopravy, a také na sídlištích. Část peněz rozdělí mezi žadatele.

V Botiči uhynuly desítky ryb

Desítky uhynulých ryb o víkend u pražského parku Folimanka odstranili hasiči s městskou policií z potoka Botič. Odebrali také vzorek vody k rozboru. Pokud by ryby byly otrávené, věci by se začala zabývat policie. /čtk/

273712/15

INZERCE

Ne každý chce být středem pozornosti.

Arteon není pro každého.

Nový fastback Arteon zaujme nezvykle protaženou siluetou a splývavou zádi ve stylu kupé. Mimořádným detailem, který oceníte při každém otevření dveří, jsou elegantní bezrámová okna. Aerodynamické boční linie přecházejí do výrazných předních a zadních partií, které dávají vozu sebevědomý a dominantní výraz.

Nečekáme na budoucnost. Tvoříme ji.
www.volkswagen.cz/arteon

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 4,4–7,3 l/100 km, 114–164 g/km. Vyobrazený model může obsahovat prvky příplatkové výbavy.

Volkswagen

Autorizovaný prodejce Volkswagen Auto Podbabská
Pod Paťankou 217/1, 160 00 Praha 6, tel.: 234 700 260,
www.autopodbaba.cz, e-mail: vw@autopodbaba.cz

Propojujeme své zákazníky s komfortními službami

Snažíme se neustále vylepšovat své služby, ale také pomáhat životnímu prostředí. Jsme přesvědčeni, že celý svět i všechno živé v přírodě je vzájemně propojeno pevnými vazbami. Abyste byli i vy lépe propojeni s námi, připravili jsme pro vás přehledný a uživatelsky vstřícný zákaznický portál a mobilní aplikaci s řadou výhod:

**faktury na jednom místě ~ vlastní odečítání vodoměru ~ sledování spotřeby vody
~ nastavení a kontrola úhrad ~ komunikace česky, slovensky nebo anglicky
~ možnost platit za naše služby online.**

Využíváním internetového portálu i mobilní aplikace společně ušetříme papír a tím pomůžeme zachovat přírodní zdroje i pro budoucí generace.

Moje Veolia pro mobil, tablet a PC
Více na moje.veolia.cz

Foto ArcelorMittal, Jiří Zeman

ŘADA ZÁJEMCŮ. O válcovny je prý velký zájem. ArcelorMittal už dokonce obdržel hned několik závazných nabídek.

Frýdecko-místecká válcovna je na prodej

■ Speciální ocelové plechy pro výrobu transformátorů nebo motorů z válcovny ve Frýdku-Místku jsou pro ArcelorMittal jen okrajovým produktem. Proto se rozhodl českou firmu prodat.

Jan Stuchlík

Ocelářská skupina ArcelorMittal se chystá prodat válcovnu plechu ve Frýdku-Místku. Válcovna je jedním ze třinácti světových výrobců speciálních ocelových plechů, které se používají v transformátorech, dynamech či motorech. ArcelorMittal potvrdil, že v rámci tendru už dostal několik závazných nabídek na odkup.

Jedním ze zájemců je i polská skupina Stalprodukt. „Akvizice by zvýšila naši kapacitu výroby transformátorové oceli o 50 tisíc tun na 150 tisíc tun za rok,“ uvedla podle polského serveru Money.pl polská

firma, která většinu své produkce vyváží na zahraniční trhy. Jména ostatních zájemců ani výši nabídek zatím ArcelorMittal nechce zveřejnit. Z evropských výrobců elektrické oceli by přicházeli v úvahu například německý ThyssenKrupp nebo rakouský Voestalpine.

ZAINVESTOVANÉ MILIARDY

Prodej frýdecko-místeckého závodu jde na první pohled proti snaze vedení ostravské huti ArcelorMittal, pod níž válcovna spadá, zvyšovat podíl specializovaných výrobních hodnot. V minulosti firma investovala do modernizace a zvýšení kapacity výroby transformátorové oceli 1,6 miliardy korun.

Navíc na konci roku 2014 do té doby samostatnou společnost Válcovny plechu Frýdek-Místek sloučila s ostravským ArcelorMittla-

lem. Tento krok zdůvodnila zjednodušením firemní struktury a úsporami nákladů. Do Frýdku-Místku následně také přesunula výrobu ze studené válcovny ve Vítkovicích. Celková kapacita válcovny činí 112 tisíc tun zastudena válcovaných plechů. Loni závod vyrobil 86 tisíc tun oceli.

OKRAJOVÁ VÝROBA

ArcelorMittal v oficiálním prohlášení zdůvodňuje prodej skutečností, že výroba elektrické oceli je pro koncern okrajová. Česká válcovna, která zaměstnává 460 lidí, je jediným podnikem ve skupině, který se touto výrobou zabývá. Ročně je schopná vyrobit až 60 tisíc tun transformátorové oceli. Roční spotřeba v Evropě činí 330 tisíc tun. „Prodej válcovny v žádném případě neznamená, že bychom chtěli z České republiky odejít. ArcelorMittal Ostra-

va zůstává i nadále důležitou součástí skupiny, jak dokládají investice v období od roku 2003 do roku 2016 ve výši 15,2 miliardy korun,“ vysvětluje Ashok Patil, generální ředitel ostravské huti, jejíž roční produkce se pohybuje nade dvěma miliony tun oceli.

RŮSTOVÝ POTENCIÁL

Frýdecko-místecká válcovna může podle vedení ArcelorMittal významně růst, a proto pro ni hledá kupce mezi firmami, které se na elektroocel specializují. Analytická společnost Marketsandmarkets odhaduje hodnotu celosvětového trhu s elektrickou ocelí na necelých 28 miliard dolarů. Do roku 2021 má vzrůst na 39 miliard dolarů. Nejrychleji poroste právě produkce transformátorové oceli. „Trh s transformátory potáhne v příštích letech vzhůru rostoucí globální poptávka po elektřině. Navíc roste potřeba modernizovat přenosové a distribuční sítě. To bude kritický faktor pro úspěch výrobců transformátorů,“ tvrdí analytici z Marketsandmarkets.

Trh s elektrickou ocelí má v příštích letech vzrůst až na

39
miliard dolarů.

Banky zlepšují internetové bankovníctví

České banky se začínají zaměřovat na oblast technologických inovací. Čtyři z pěti největších finančních domů v zemi hodlají do konce roku představit novou verzi svého internetového bankovníctví. Času není nazbyt, od příštího roku unijní direktiva otevře dveře bankovního byznysu firmám ze světa fintechu. Banky budou muset zpřístupnit část služeb bankovníctví třetím stranám, a postavit se tak nové konkurenci.

„Fintechové společnosti čekají na obchodní příležitosti, které jim nabídne unijní směrnice PSD2 i konkurence mezi bankami,“ uvádí advokát Filip Michalec z právní kanceláře Dentons.

Pod hrozbou odlivu klientů tak bankéři tlačí na přestavbu aplikací. Funkci finančního manažera tak například plánuje ve svém novém internetovém a mobilním bankovníctví George od listopadu zavést Česká spořitelna, přihlašování přes otisk prstu slibuje letos ČSOB. Na zjednodušení systému se zaměřila už v červnu Raiffeisenbank, na stejnou kartu vsadí i KB.

Automatickou práci s QR kódy zase zdůrazňuje banka UniCredit, která předělala svůj internet banking už loni. Podle novátorů z fintechové scény ale české banky mají vůči vyspělým trhům stále co dohánět. „I když udělají banky sebelepší bankovníctví, pořád je to přehled jen nad jedním účtem, případně účty jedné banky. Průměrný unijní klient přitom využívá v průměru 2,8 banky,“ zdůrazňuje šéf a spoluzakladatel aplikace na správu financí Spendee David Nevečeřal. /buk/

Více E15.cz

FINTECH REVOLUCE

Více o tématu se dočtete v novém magazínu E15 Premium, který vyšel 27. února.

E15 PREMIUM

Dráhy dostanou za výluky více peněz

■ Novela zákona zvýší jen pro letošek kompenzaci o sto milionů korun, zaplatí to stát.

Jan Šindelář

Výluky provozu na kolejích a nahrazování vlaků autobusy jsou pro České dráhy jedním z největších strašáků. Letos by ovšem jejich dopad na hospodaření národního dopravce měl být výrazně menší než v minulých letech, i když rozsah výluk zůstává na podobně vysoké úrovni.

Konkrétně jde o kompenzaci nákladů, které dráhy za výluky dostávají od Správy železniční dopravní cesty. Novela zákona o drahách a související vyhláška ministerstva dopravy na jaře systém výrazně upravily ve prospěch dopravců. České dráhy tak letos dostanou od správců kolejí asi o sto milionů více než za loňský rok.

Dráhy loni vynaložily za náhradní autobusovou dopravu zhruba 480 milionů korun, u správy dopravní cesty pak uplatnily nárok ve výši 290 milionů. Za letošek při stejných nákladech už počítají s kompenzací 370 až 400 milionů. „Podle nových předpisů má každý dopravce provozující veřejnou drážní osobní dopravu, který v důsledku plánovaného omezení provozování dráhy zajistí náhradní dopra-

vu, právo na úhradu rozdílů vynaložených a i uspořené náklady,“ uvedl mluvčí SŽDC Marek Illiaš.

Oproti tomu minulý systém podle něj nevycházel z vynaložených nákladů, nýbrž dopravci uhradil paušální pokutu za každý nahrazený vlak. Správa železnic nově může kompenzace zahrnout do nákladů na údržbu či výstavbu tratí, takže je ve finále bude nárokovat u Státního fondu dopravní infrastruktury. Podle mluvčího Českých drah Petra Štáhlavského změna spočívá i v tom, že

kompenzaci lze žádat nejen na náhradní autobusy ale i další náklady v případech, kdy autobusy nebyly využity.

Příkladem mohou být odklony vlaků na jiné tratě nebo jejich úplné zrušení. Výluky přitom dávají drahám zakusit problémy silničních dopravců s nedostatkem řidičů autobusů. To žene ceny náhradní dopravy vzhůru. Největší výluky se letos týkají Brna a Prahy. V Brně je přes léto omezen průjezd hlavním nádražím, v Praze zase začala oprava Negrelliho viaduktu.

KOMPENZACE. Loni dráhy zaplatily za náhradní přepravu 480 milionů korun, jako náhradu dostaly 290 milionů.

Foto: ČTK

Krátce

Roboty pronikají do malých firem

Roboty při výrobě využívá téměř čtvrtina českých menších firem. Téměř polovina z nich chce robotizaci rozšiřovat. Dvě třetiny podniků ji nevyužívají a ani to neplánují. Zbývající desetina hodlá robotizaci zavést. Vyplyvá to z průzkumu ČSOB mezi 500 malými a středními firmami.

Ubylo pracovníků v zemědělství

Zemědělců v Česku loni znovu ubylo, jejich počet se meziročně snížil o 0,7 procenta na 100 200. Více než polovina z nich je ve věku nad 45 let. Tvrdí to ministerstvo zemědělství v pracovní verzi Zprávy o stavu zemědělství. Ministerstvo chce proto zrychlit přijímání pracovníků z Ukrajiny do českých provozů. Mělo by jít až o 1500 lidí ročně, návrh ministerstva v pondělí posoudí vláda.

Mže chystá kampaň o chovu sladkovodních ryb

Ministerstvo zemědělství chce zaplatit 4,5 milionu korun České televizi, aby natočila a odvysílala tři díly Rybího světa Jakuba Vágnera. Informaci o zakázce dostane v pondělí vláda. Všechny díly by měli diváci vidět do konce roku 2018. Minulá série vznikla v roce 2015, stála stejnou sumu. Podle úřadu má jít o kampaň, která veřejnosti vysvětlí, že chov sladkovodních ryb je nedílnou součástí českého kulturního prostředí i gastronomických zvyklostí.

FrostFood zvýšil tržby

Český výrobce mražené pizzy a mražených jídel z Rokytnice v Orlických horách FrostFood loni zvýšil tržby o devět procent na rekordních 396 milionů korun. Počet zaměstnanců se firmě zvýšil o polovinu na 183 osob. Letos podnik získal státní pobídku na investice za 440 milionů korun.

Palírna zdvojnásobila zisk i přes pokles tržeb

Palírně U Zeleného stromu loni klesly tržby za vlastní výrobky a distribuované zboží o šest procent z 570 milionů korun v roce 2015 na 534 milionů. Likérka loni naopak meziročně téměř zdvojnásobila čistý zisk na 21,33 milionu korun.

Zemětresení české turisty neodradilo

Jen jednotlivé žádosti o změnu místa dovolené evidovaly české cestovní kanceláře od klientů, kteří odlétali na řecký ostrov Kos, kde si páteční zemětresení vyžádalo dva lidské životy a 120 zraněných. Podobně jen někteří žádali o předčasný návrat z Kosu. Potvrdil to místopředseda Asociace cestovních kancelářů ČR Jan Papež. /čtk/

Z energetiky

Alena Vitásková

Energetické koncepce

V energetice se často setkáváme se zkratkami SEK či ASEK. Když je rozepíšeme,

jde o Státní energetickou koncepci, resp. Aktualizovanou Státní energetickou koncepci. Tento strategický dokument spadá do gestce ministerstva průmyslu a obchodu a jeho aktuální podoba pro následujících 25 let schválila vláda v květnu 2015.

Státní energetická koncepce je založena na možnostech využitelných zdrojů daných přírodními podmínkami,

zeměpisnou polohou, ale také historickým rozvojem energetiky. Poměrně stabilní podíl v českém energetickém mixu zaujímá uhlí. Oproti některým sousedním zemím koncepce počítá i s dalším rozvojem jaderné energetiky.

Důvody pro konkrétní skladbu energetického mixu přitom nemusejí být jen ekologické, ale také bezpečnostní. Stát preferuje bezpečné zdroje na úkor těch, které

považuje za geopolitických důvodů za rizikové.

Ačkoliv je Státní energetická koncepce zásadní pro určení energetických priorit země a je závaznou napříkladem při tvorbě regionálních energetických koncepcí, podnikatelské subjekty se jí řídit nemusejí.

Dokument správně předpokládá, že podíl využití jednotlivých zdrojů podnikateli určí především trh. Koncepce

je vytvářena s ohledem na předvídatelnost trhu, průběžně probíhající liberalizaci trhu či ekologizaci energetiky. Důležitou roli v ní ale hraje také konkurenceschopnost hospodářství a v případě domácností jejich životní úroveň. Navrhovaná opatření proto koncepce řeší i z hlediska dopadu na ceny energií.

Autorka je předsedkyní ERÚ

Čína nakoupí rýži v USA

■ Přestože je největším producentem rýže na světě, nestačí Čína uspokojit vlastní spotřebu. Poprvé v historii proto povolila nákup této potraviny ve Spojených státech.

Tomáš Stingl

Čína je s roční sklizní 145 milionů tun a podílem 30 procent na světovém trhu suverénně největším producentem rýže. Více než 1,3 miliardy Číňanů však konzumuje rýži stále víc a jen loni musela země dovézt pět milionů tun této suroviny z ciziny. Číňané se tak minulý týden dohodli s americkými úřady, že poprvé v historii otevřou svůj trh producentům z USA. „Na podepsání této dohody jsme čekali desetiletí,“ uvedla Betsy Wardová, šéfka americké federace pěstitelů rýže.

Podle OECD by v roce 2024 měla dosáhnout roční spotřeba průměrného Číňana 75 kilogramů rýže, zatímco například u průměrného Evropana je to pouhých pět kilogramů. Pro americké

Foto: Reuters

UŽ NESTAČÍ. I přes velkou vlastní produkci musela Čína loni dovézt pět milionů tun rýže ze zahraničí.

farmáře je dohoda požehnaným. Číňané totiž dokážou za pouhých 13 dní zkonsumovat ekvivalent celé roční americké úrody. Ta by měla letos podle portálu World Rice Production dosáhnout asi šesti milionů tun.

Spojené státy jsou v produkci této plodiny až na dvanácté příčce na světě. Ovšem Číňané jsou u rýže nároční na kvalitu, což by mohlo USA oproti některým jihoasijským producentům favorizovat. „Čína chce poslat tým inspektorů do našich podniků,“ podotkl Carl Brothers, před-

sedá amerického výboru pro mezinárodní obchod s rýží.

Jedná se o další z potravin, na jejichž nákupu se Číňané s USA dohodli v poslední době. Tento měsíc už podepsali v Iowě smlouvy na nákup 12,5 milionu tun sojových bobů a 370 milionů tun hovězího a vepřového masa. Celkový objem kontraktů dosáhl v přepočtu 112 miliard korun. I přes veškerou konfrontační rétoriku prezidenta Donalda Trumpa se tak americké vztahy s Čínou v tomto odvětví spíše zlepšují.

Akcie, měny & názory

Arsen Lazarevič

Vodík není terno

Akcie společnosti Plug Power vyrábějící vodíkové palivové články a čerpací stanice na stejné palivo poskočily v pátek o více než patnáct procent na současných 2,44 dolaru za akcii. Důvodem bylo uzavření dohody s největším americkým obchodníkem – společností Wal-Mart Stores. Tě Plug Power dodá palivové články do vysokozdvizných vozíků, postaví pro ně také čerpací stanice.

Generální ředitel společnosti Plug Power Andy Marsh si dohodu pochvaloval – prý ukazuje, že si společnost udržuje pozici vedoucího průmyslového inovátora. Le-

tos mu investoři uvěřili, ještě na počátku roku se akcie prodávaly přibližně za dolar.

V případě pohledu na finanční výsledky této společnosti by ale moc důvodů k optimismu investor neměl mít. V roce 2014 hodnota akcí dosahovala čtyř dolarů, dlouhodobí investoři tak stále sčítají ztráty. Značná závislost na jednom odběrateli se promítá také na tržbách společnosti – zatímco v roce 2015 dosahovaly přes sto milionů dolarů, tak v minulém roce byly „jen“ ve výši 85 milionů dolarů. Analytici také upozorňují na velmi nízké marže, které má společnost u svých výrobců. Ač v roce 2016 vytvořila zisk pět milionů dolarů, tak v prvních čtvrtletích letošního roku je znovu ztrátová. Vodík jako palivo tak může v očích zelených investorů představovat budoucnost, čísla ale ukazují, že je velmi obtížné na něm vydělávat.

Akcie Plug Power

Pramen: Investing.com

Unipetrol vydělal i díky pojistnému

Michal Tomeš

Petrochemický holding Unipetrol v prvním pololetí více než zdvojnásobil čistý zisk. Z loňských 3,1 miliardy korun se vyšplhal na 6,4 miliardy. O 60 procent rostly také tržby na 61 miliard.

Výsledkům firmy však významně pomohly platby čtyřmiliardového pojistného, které společnost získala za mimořádné události v litvínovském a kralupském provozu. Výši platby od pojišťovny však podle analytika J&T Banky Bohumila Trampoty nepříznivě ovlivnila sílicí

koruna. I bez pojistného se však firmě dařilo.

Analytik Martin Vlček ze společnosti BH Securities poukazuje hlavně na růst marží a cen ropy. Svůj vliv však měla také obecně lepší hospodářská situace Česka a Evropské unie, stejně jako zvyšující se tržní podíl dceřině sítě čerpacích stanic Benzina.

„I přes výrazný růst ceny akcií však zůstává Unipetrol značně podhodnocen,“ řekl Vlček. Podle něj je tak vhodný čas pro investici do petrochemického koncernu. Akcie se nyní pohybují kolem 305 korun.

Více E15.cz

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 21. 7. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,699
Čína	1	3,303
Dánsko	1	3,499
EMU	1	26,020
Chorvatsko	1	3,510
Japonsko	100	20,057
Kanada	1	17,742
Maďarsko	100	8,520
Norsko	1	2,788
Polsko	1	6,141
Rusko	100	37,917
Švédsko	1	2,705
Švýcarsko	1	23,542
Turecko	1	6,330
USA	1	22,347
Velká Británie	1	29,036

Akcie na pražské burze

21. 7. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	94,95	-0,78 %
ČEZ	400,90	0,23 %
Erste Bank	894,40	-1,06 %
Fortuna	142,00	1,43 %
Kofola	426,00	-0,23 %
KB	958,90	0,09 %
Moneta	78,65	-0,44 %
O2 CR	279,50	-1,06 %
Pegas	1015,00	-1,07 %
Philip Mor. ČR	15 449,00	-0,32 %
TMR	690,00	0,00 %
Unipetrol	302,00	1,00 %
VIG	656,00	-1,80 %
Celkový objem (v tisících korun)	480 530	

Katar couvl, chce být tvrdší proti teroristům

■ Obavy o udržení tempa příprav mistrovství ve fotbalu vedly Katar k prvnímu výraznějšímu ústupku kritikům.

Igor Záruba

Vládnoucí emír Kataru Tamím ibn Hamad al-Sání v závěru minulého týdne souhlasil se zásahy do legislativy stanovující, co je terorismus, teroristický čin, co se považuje za financování těchto aktivit a kdo jsou podezřelé skupiny a osoby. Obecně se mluví pouze o zpřísnění daných regulí.

Legislativní změna přišla necelé dva měsíce poté, co Saúdská Arábie, Bahrajn,

Spojené arabské emiráty a Egypt obvinily režim v Dauhá, že je na rozdíl od nich vůči terorismu až příliš shovívavý. Kritici poukazují na tok peněz z katarských zdrojů do teroristických sítí, stejně jako na paktování rodiny al-Sání s „veřejným nepřítelem“ v regionu, jímž je Írán. Nespokojená čtveřice států uvalila na provinilce seznam 13 požadavků k nápravě, přičemž jedním z nich je uzavření tamní televizní stanice al-Džazíra.

Kataru vyšel mezitím vstříc prezident Donald Trump, jehož administrativa s ním uzavřela dohodu a o společném postupu proti terorismu. Detaily nebyly zveřejněny. Mluví se o tom, že Američané poskytnou

finanční prostředky, kterých nemá emirát v hotovosti právě nazbyt, a o tom, že by se američtí experti měli přemístit z USA do Dauhá, aby mohli mapovat terén přímo na místě.

Pozorovatelé nicméně tvrdí, že jedním z důvodů, proč dosud neústupný Katar „vyměkl“, je i mistrovství světa ve fotbale v roce 2022. Stavební práce na megalomanském projektu, jehož osekáný rozpočet se pořád blíží 10 miliardám dolarů, dávno začaly. Zprávy o tom, jak se s dělníky zachází, nejsou pro Katar lichotivé. To je ale v přímém protikladu s přáním Dauhá, které si na šampionátu velmi zakládá a považuje ho daleko více za záležitost prestiže než peněz.

PROFIL str. 10

OCHRÁNCE DEMOKRACIE

Foto: profimedia.cz

PO LETECH ZPOŽDĚNÍ a nečekaném prodražení zařadily Spojené státy do služby letadlovou loď USS Gerald Ford, která je prvním zástupcem nové generace nosičů letadel. Sobotní ceremonie se zúčastnil i prezident Donald Trump, který plavidlo za 12,9 miliardy dolarů označil za nový symbol éry americké moci.

273574/37

INZERCE

NASTAL ČAS ZMĚNIT SVOU BUDOUCNOST!

PROSPERITA NENÍ MÝTUS ANI ZÁHADA. Neexistují tedy ani žádná zaříkávání nebo tajné tipy, jejichž neznalost vám brání dosáhnout úspěchu. Příliš mnoho lidí se domnívá, že získat bohatství je určeno pouze vyvoleným a že je to těžká, časově náročná dřina. Ve skutečnosti dosáhnout hojnosti a spokojenosti může být jednodušší, než si myslíte.

JANET SWITZEROVÁ,

autorka bestsellerových titulů a úspěšná podnikatelka, která se spolupodílela na celosvětovém fenoménu *Tajemství Rhondy Byrneové*, ve své nejnovější knize ukazuje, jaké praktické techniky si osvojit a jaké kroky podniknout, abyste si splnili svá přání a žili život podle svých představ.

NEO
LUXOR
KNIHKUPECTVÍ

ZAKOUPÍTE V SÍTI KNIHKUPECTVÍ NEOLUXOR

Obdivovaná i fackovaná tvář arabské televize

■ Saúdská Arábie, Bahrajn, Spojené arabské emiráty a Egypt přerušily v červnu diplomatické styky s Katarom kvůli údajné podpoře terorismu.

Po zlobivém režimu v Dauhá Saúdové mimo jiné chtějí, aby **zavřel televizní stanici al-Džazíra**. Čím se provinil vysílač, chápaný dílem jako sdělovací prostředek, v němž kdo není, jako by nebyl, a dílem jako regionální drbna?

Igor Záruba

Hvězdná chvíle al-Džazíry, televizní stanice financované katarským státem, přišla s arabským jarem. Pětadvacátého ledna 2011 přetékalo náměstí Osvobození (Tahrír) v egyptské metropoli Káhiře tisícovkami demonstrantů. Začalo povstání obyvatel, které nakonec vedlo ke svržení režimu Husního Mubarakova.

Zatímco provládání egyptské programy vysílaly pravděpodobně archivní záběry poloprázdného káhirského centra, al-Džazíra přenášela dění přímo z místa. Vydala se cestou na vlastní pěst a nešla po ní poprvé – už o týden dříve informovala jako jediná o nepokojích v Tunisku. V obou případech televize využila snímků a sekvencí, které natáčeli sami účastníci vřavy. K tomu přidala živé přenosy a arabská revoluce se rozletěla do éteru.

DĚDICTVÍ PO BBC

V mezičase, který od oněch událostí uplynul, se al-Džazíra začlenila do první ligy mezinárodní mediální branže. Založena byla přitom mnohem dříve, už v roce 1996. Stalo se tak poté, co se britská BBC rozhodla odejít z Blízkého a Středního východu. Situace šikovně využil tehdejší katarský emír Hamád ibn Chalífa al-Sání a pracovníci britského vysíláče přemluvili, aby zůstali a pracovali pro něj. Narodila se al-Džazíra, v překladu Arabský poloostrov (nebo také Meziříčí). Nový hráč na poloostrově Katar.

Vstupní investice vyšla na 150 milionů dolarů,

v současnosti spadá televize do impéria Qatar Media. Jejím majitelem je panující rodina al-Sání.

Angličtina se line ze studií al-Džazíry od roku 2006, kuriozitami jsou vysílání v turečtině a v bosenštině. Centrály má televize kromě Dauhá v Kuala Lumpur, Washingtonu a v Londýně. Přenosy a zpravodajství z obrazovek úspěšně doplňuje webová verze aljazeera.com.

Stanice je v každém případě fenomén. Po dálkovém ovladači nebo internetu sahají všichni ti, kteří chtějí vědět více, než dovoluji státem kontrolovaná média v oblasti Perského zálivu. Stejně tak si počínají lidé, kteří v oblasti nežijí. Doplnkovou službou je sdílejší platforma YouTube. Jediným vážným konkurentem, co se divácké obce týče, je saúdskoarabský vysílač al-Arabíja, založený v roce 2003 a hovořící rovněž anglicky.

EFEKTIVNÍ SLUŽEBNÍK

Paradoxem je, že za pomyslnou svobodou slova stojí kapitál al-Sáníů. To znamená, že v al-Džazíře nejsou vidět reklamy ani placené příspěvky. Hlavním mecenášem je Hamádův syn Tamím ibn Hamád al-Sání, který se ujal moci v roce 2013. Dalším zdrojem příjmů jsou podíly, které prodává stanice soukromým investorům.

Roční rozpočet pro kolos se třemi tisíci zaměstnanci činí 370 milionů dolarů.

Vysílání s vydatnou pomocí satelitů má dosah do 310 milionů domácností, mluví se ve stu řeči. Pro srovnání: BBC žije 21 tisíc lidí, má

na ně čtyři miliardy eur a oslovuje 372 milionů rodin. Efektivita je tak jednoznačně na straně Arabů.

Generální ředitel Mustafa Souag nedá na model al-Džazíry dopustit. „Vládnoucí rodina jakožto zdroj peněz nás chrání před tím, abychom se museli chovat komerčně a brát reklamu,“ zdůrazňuje.

Rubem mince je kritizovaná „sebecenzura“ al-Džazíry čili až přílišný příklon k politické linii panujícího rodu. Kritici připomínají, že dobře je to dlouhodobě vidět na shovívavém zpravodajství o Bahrajnu, s nímž sedí Katar v Operační radě Perského zálivu. Už v roce 2011, když se Arabské jaro přelilo i do Bahrajnu, informovala al-Džazíra o nijak důležitých „nepokojích z náboženských důvodů“.

IRONIE OSUDU

Sama televize nedá na svou nezávislost dopustit. Ohání se vysílacím kodexem, kde jsou prioritami vyváženost a neutralita zpráv. Ti, kdo ovládají oba jazyky, nicméně upozorňují, že relace v arabštině a angličtině jsou často diametrálně odlišné. Zatímco al-Džazíra English se zabývá mezinárodními tématy a tváří se liberálně, arabská verze čelí výhradám, že podporuje muslimské bratrstvo a další radikální směry včetně syrských rebelů. To je voda na mlýn čtveřice nespokojených sousedů. Emírův vliv se nedá popřít, tvrdí.

Vadí i to, že ač stanice nabízí četné diskuzní pořady, v nichž padají výtky na hlavu různých režimů, v arabské mutaci aby je

pohledal. Pro kritiky je to další minus.

Šéf anglického vysílání Giles Trendle se přesto ohrazuje: „Požadavek Saúdu na zavření al-Džazíry můžeme přirovnat k pokusu o potlačení základního lidského práva na svobodu projevu. Je to snaha zamezit přístup k nestrannickému a nezfalšovanému zpravodajství,“ uvedl. „Nenecháme se ani šikanovat, ani přinutit, abychom mlčeli,“ ujistil.

Podporu mu vyjadřuje bývalý hlavní editor arabského vysílání BBC Ian Richardson. Poukazuje na saúdské útoky na britskou stanici v polovině devadesátých let, které vyústily v odstrižení BBC od satelitů. A dodal, že právě tehdy se zrodil úspěch al-Džazíry, protože se ujala 150 bezprizorních profesionálů. „Nebýt jich, začínali by od nuly a motali se v kruhu.“ Současné počínání Rijádu chápe, považuje ho však za ironii osudu. „Bez Saúdu by nebyla al-Džazíra tam, kde je.“

ÍRÁNSKÝ OTAZNÍK

Ještě více do historie jde Trendleho někdejší kolega Roger Schafir. Podle něho připomíná současné pnutí v Zálivu rakouské ultimátum Srbsku v roce 1914. V té době, na prahu první světové války, se Rakušané domáhali zastavení veškerého srbského tisku, který se vyjadřoval neuctivě až nepřátelsky o císařství. „Bylo přitom jasné, a svědci to posléze připustili, že ultimátum posloužilo výhradně k tomu, aby bylo odmítnuto,“ napsal Shafir pro Guardian. Jinak

řečeno, aby měla Vídeň záminku pro ozbrojený konflikt.

Zda by mohlo napětí v Zálivu vést až k tomuto konci, o tom se cudně mlčí. Analytici naznačují, že by se případná válka mohla snadno přenést do Íránu. Nejistá je role Spojených států. Možnosti vyhrotil situaci íránským směrem se snažil v uplynulých letech pokaždé zamezit Barack Obama, což nemusí být nutně případ Donalda Trumpa. Ten navštívil Rijád jen týden předtím, než začal poprask kvůli Kataru. Co přesně si šéf Bílého domu s královskou elitou řekl, prosákl ven zhruba napůl. Známý je – následně popřený – 110miliardový vojenský obchod.

Je možné, že al-Džazíra ví víc.

Al-Džazíra

12/1

• Vysílací čas: 24 hodin (od 1. ledna 1999)

- První anglické vysílání: 15. listopadu 2006
- Od roku 2013 běží al-Džazíra America
- Má více než 100 editorů
- Je známá i jako JSC (Jazeera Satellite Channel)
- Vypracovala se v globální instituci s 80 adresami
- Saúdský požadavek na její zavření je jedním ze 13 apelů, které vznesly hrozící státy na Katar

Pohledem

Hynka Kmoníčková

Svoboda po arabsku

Televize Džazíra začala ambicí stát se ostrovem státními režimy neřízených informací a svobodných novinářů. Nebyla to ovšem snaha přenést západní svobodu

do politicky divokých krajů mezi vodami Středozemního moře a pouštěmi jižní Arábie. Naopak. Byl to protest proti nesvobodě západních informací, neboť Džazíra vznikla z ostrůvku novinářů, kterým Velká Británie v roce 1996 pod tlakem Saúdu zavřela arabské vysílání BBC.

Džazíra dává vědomě na obrazovce tvář a hlas všem, kteří ho jinde nezískají. Často z dobrých důvodů. Ať již jde o kazatele vyznávající extrémní násilí, teroristická politická hnutí nebo čečenská vyznavače řezání hlav

a džihádu. Kromě toho nabízí také mainstreamové informace v jazykových mutacích, udržuje korespondenty v lokalitách, kde by je evropské televizi nepojistil ani největší odvážlivec, a vysílá řadu seriózní dokumentů.

Od prvního dne se nad stanici vznášely dvě otázky. Je možné šířit státním médiem informace neomezované státními zájmy katarského vlastníka? A je redakční politika, tedy rozhodování o tom, koho na obrazovku pustím a koho rozhodně ne, řízením televize pro zacho-

vání základní hygieny duše, anebo prostě omezováním informací?

Když Saúdská Arábie zařadila před pár týdny uzavření této televize mezi své „antiteroristické požadavky“ vůči Kataru, donutila Západ svou dlouholetou televizní nemesis ještě ochránit. Možná to bylo dobré připomenutí starých a nepřijemných pravd. Že když někoho mediálně ignorujeme, on nezmizí, ale spíše zvlčí. Že zlatá střední cesta je spíše v tom informace poskytovat a stanoviska extrémní či považovaná za ší-

lená dávat do kontextu, aby bylo jasné, kolik toho dotýčný přečetl a promyslel. Džazíra je přece jen pokus o sázku na zdravý rozum diváka. Nevěřím-li na něj, informace mu předvyberu. Diskuze o tom, jestli je tahle televize svobodnější nebo jen divákovi předvybírání podle jiného klíče, bude pokračovat. Považuji ji za smysluplnější a zábavnější než debatu, jsou-li jedna plus jedna nadále dvě. A to i v době postfaktické, plně ideově motivovaných fake news.

Autor je velvyslancem v USA

Tvář dne

„Lod' je zárukou toho, že když dojde na boj, tak to vždy skončí tak, že vyhraje, vyhraje, vyhraje. Nikdy neprohráje,

řekl při slavnostním vyplutí nové letadlové lodi USS Gerald R. Ford americký prezident Donald Trump
str. 9

Foto: Reuters

Komentář

Bohumil Pečinka

Podivná
prezidentská
kampan'

Mediálně známý a mezi lidmi velmi populární senátor Jaroslav Kubera vystřelil minulý týden do vzduchu světlíci, když zhruba řekl: Nevím, jestli se budu účastnit prezidentské kampaně, ale rozhodně mám 19 senátorských podpisů a ještě se rozhodnu, jestli je použiju, nebo ne. Dodejme, že k prezidentské kandidatuře stačí podpisy deseti členů horní parlamentní komory.

Tento podivný způsob ohlášení prezidentské kandidatury věrně charakterizuje současnou situaci kolem výběru nové hlavy českého státu. A zvláštností je víc.

První je, že současný prezident Miloš Zeman má mandát do března 2018. A všeobecně se očekává, že volby jeho nástupce proběhnou v lednu téhož roku. Problém je, že volby ještě nikdo nevyhlásil, což má své praktické důsledky.

Z popudu této vládní koalice vznikl nový úřad pro kontrolu nakládání s finan-

čními prostředky na volební kampan'. Do Poslanecké sněmovny je limit 90 milionů korun pro každou stranu, kandidát na prezidenta smí utratit nanejvýš 50 milionů. Problém je, že začátek volební kampaně se počítá až od chvíle, kdy příslušný volební zákon s termínem klání vyjde ve sbírce zákonů.

Pro letošní volby do sněmovny se počítalo, že kampan' bude trvat 90 dní. Nakonec, zřejmě pod vlivem strachu z Babišových mili-

Neloajalita, kterou předvedl Kubera, by ho dřív stála všechny šance. Dnes je z ní málem přednost.

onů, bude kampan' oficiálně trvat 160 dní. Už dnes je ovšem jasné, že většina parlamentních stran se do limitu nemůže vejít. Takže teď se hraje jen o to, kdo se stane beránkem, jehož podvádění bude odhaleno.

Prezidentské kandidáty tyto úvahy zatím strašit nemusejí. Termín voleb není, takže náklady na kampan' se do limitu nepočítají. Adepti jako Drahoš, Horáček nebo Kulhánek stejně jako současná hlava státu už čile vedou kampan' a nemusejí si zatím s náklady dělat hlavu. Vy-

tváří to nerovné podmínky pro další kandidáty včetně senátora Kubery.

Další zvláštností prezidentské volby je, že Kubera vydal své prohlášení tak trochu proti vůli vedení ODS, která do sněmovních voleb oficiálně nechce o prezidentské volbě ani slyšet. Dříve by taková neloajalita stála kandidáta všechny šance. Dnes je to tak, že nemít stranickou podporu je považováno div ne za přednost. Je to paradox naší doby: politické strany umožnily přímou volbu hlavy státu, čímž se odstříhly od vlivu na přímou volbu hlavy státu.

Nejvíce ovšem celkový ráz prezidentské volby ovlivní, jestli se volební kampaně zúčastní současný prezident Zeman. Jeho účast či neúčast mění celkovou strategii volební kampaně, způsob oslovování voličů i šance jednotlivých kandidátů.

Zemanova případná neúčast by jistě vyvolala rojení kandidátů, kteří ještě dnes považují boj proti Zemanovi za předem prohraný. Kdyby nekandidoval, stačilo by k proniknutí do druhého kola prezidentské volby získat třeba jen něco přes deset procent odevzdaných hlasů. V takovém aranžmá by měl jistou šanci i člověk typu senátora Kubery.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

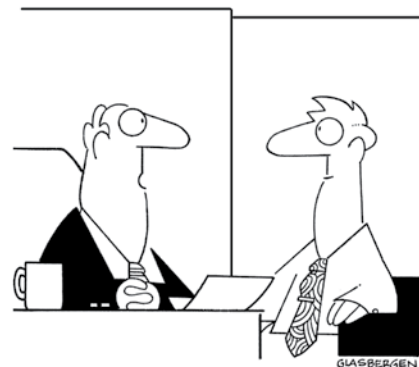
Glosa

Rada nad zlato

Včerejší schůzka v Lánech, kde ministr financí Pilný zasvěcoval prezidenta do tajů sestavování státního rozpočtu na příští rok, musela být pozoruhodná. Pilný se podle svých slov snažil prezidentovi vysvětlit, „jak rozpočet vzniká za pochodu, které procesy to provázejí“. Ovšem současný prezident byl také čtyři roky premiérem, takže představu o tom, jak vzniká rozpočet, jistě má.

Na oplátku se Pilnému od hlavy státu dostalo doporučení, aby stát více investoval. Kde brát? Prezident má pro ministra řešení – „zaměřit se“ na 11 miliard určených pro neziskové organizace. Připomeňme, že mezi deseti největšími příjemci dotací pro neziskovky jsou Fotbalová asociace ČR, Česká unie sportu, atletický a tenisový svaz, Český olympijský výbor či Horská služba. A Člověk v tísni. Kam mířilo oko prezidentovo, není úplně těžké uhádnout. Stojí ovšem za to dodat, že kdyby stát investoval celou dotaci pro Člověka v tísni, postavil by zhruba 130 metrů dálnice. Jestli by nebylo přece jen účinnější hledat investiční zdroje někde jinde.

Martin Čaban

Dane, vy jste můj nejcennější zaměstnanec. Vaše neschopnost spolehlivě zvyšuje sebevědomí kohokoli, s kým pracujete.

Genetici stvořili virus neštovic

■ Vědci se dosud domnívali, že takzvané poxviry nelze vyrobit v laboratoři. Mýlili se. Nový objev může vést k novým typům vakcín, ale také usnadnit bioterorismus.

Marek Schwarzman

Kontroverzi mezi odborníky vyvolali lékaři z univerzity v Albertě, kteří oznámili, že z veřejně dostupných materiálů vytvořili vir koňských neštovic. Ten je velmi blízký obávaným pravým alias černým neštovicím, které Světová zdravotnická organizace prohlásila za vymýcené.

Foto: profimedia.cz

ZABIJÁK. Vir pravých neštovic jen ve dvacátém století připravil o život až půl miliardy lidí.

Koňské neštovice pro člověka nepředstavují hrozbu, avšak padlo dosavadní přesvědčení, že se neštovicové viry nedají replikovat. Jako ostatní poxviry je i tento

relativně velký, složitý a má dvojitý řetězec DNA. Vědci se kvůli tomu roky přeli, zda je možné vir uměle sestavit.

Výzkumný tým doktora Davida Evanse to doká-

zal, a navíc překvapil, jak snadno to šlo. Na výzkum stačilo pouhých šest měsíců a sto tisíc dolarů, tvrdí web LiveScience.com. Stačilo oslovit firmy, které vědcům na zakázku standardně vytvářejí zlomky DNA k pokusům, počkat, až díly přijdou poštou, a poskládat je.

Evens tvrdí, že nechtěl vyvolat paniku vytvořením poxviru, ale naopak vyrobit vakcínu, která by proti těmto virům byla účinná. Již v březnu přitom odbornou veřejnost informoval, že pomocí viru koňských neštovic vytvořil vakcínu proti neštovicím, která v rané fázi pokusů na myších vykazovala „výjimečné ochranné schopnosti“.

Výzkum je podle Evanse součástí projektu vývoje technologie pro testování vakcín proti neštovicím. Časopisu Science řekl, že chtěl ukončit diskuzi, zda lze vir neštovic uměle sestavit. „Svět se musí smířit se skutečností, že lze tyto smrtící choroby vytvořit v laboratoři. Nyní se můžeme

Hrozící nástroj bioterorismu

Virus pravých neštovic se považuje za vymýcený. Zlomky jeho DNA se uchovávají v několika vysoce zabezpečených laboratořích po celém světě. Vzhledem k vysoké nakažlivosti a smrtelnosti viru se vlády obávají, že by mohl být použit jako nástroj bioterorismu. Jen ve dvacátém století neštovice zahubily 300 až 500 milionů lidí. Ještě v roce 1967 jimi onemocnělo patnáct milionů lidí, z nichž dva miliony zemřely. Díky soustředěnému programu očkování mohla Světová zdravotnická organizace 8. května 1980 prohlásit pravé neštovice za vymýcené.

soustředit na to, jak se s nimi vypořádávat,“ uvedl. Evans svou práci nepublikoval, ale představil ji na sklonku roku na schůzi rady WHO, která ji přijala.

ROZTOMILÝ ROBOT

Foto: JAXA

VZNÁŠEJÍCÍ SE KOULE z dílny japonské vesmírné agentury JAXA dělá od minulého týdne společnost astronautům na kosmické stanici ISS. Zařízení Int-Ball se dokáže pohybovat ve stavu beztíže. Pohání je dvanáct větráčků a povolenou oblast mu vymezuje několik „majáků“ obdobně jako u pozemských robotických vysavačů. Agentura tvrdí, že až deset procent pracovního času tráví astronauti činnostmi, které je nutné dokumentovat. Int-Ball to má pomoci vyřešit. Podle Japonců by autonomní drony mohly v budoucnu nejen natáčet práci posádky, ale třeba jí také pomáhat podáváním nástrojů či materiálů. Vše záleží na tom, jak dopadnou nyní testy v mikrogravitaci.

EXKLUZIVNÍ MAGAZÍN KE STARTU HET LIGY!

SOUPISKY VŠECH KLUBŮ

PROGRAM, STATISTIKY, ZAJÍMAVOSTI

VELKÝ ROZHOVOR SE SPARTÁNSKÝM TRENÉREM STRAMACCIONIM!

84 stran ZDARMA

Sport MAGAZÍN

UŽ V PÁTEK V DENÍKU Sport

A NAVÍC DÁREK

PRVNÍ ČÁST PEXESA SE ZNAKY KLUBŮ DVOU NEJVYŠŠÍCH FOTBALOVÝCH SOUTĚŽÍ!

Ohromující jízda válečným peklem

■ Christopher Nolan pojal epos Dunkerk o jedné z klíčových operací druhé světové války jako evokativní ukázkou válečného pekla, houževnatosti a podstaty neokázalé statečnosti.

Iva Přivřelová

Jméno Christopher Nolan se už od jeho temné trilogie o Batmanovi stalo synonymem inteligentního blockbusteru. Jeho novinka Dunkerk patří také k největším filmům léta, nejen díky očekáváním, ale i rozpočtu 150 milionů dolarů a obsazení čítajícímu Toma Hardyho, Cillianu Murphyho nebo Kennetha Branagha.

Eposy o některé z operací druhé světové války plné známých tváří byly populární v šedesátých letech, kdy pro následující generace popsaly bitvy ve snímcích Příliš vzdálený most, Den D nebo Bitva o Británii.

I o úspěšné dunkerské evakuaci své armády z okupované Francie roku 1940 Britové natočili film, a to hned v padesátých letech. Nolan v novince světu připomíná, že sám pochází z Británie – a hlavně že si filmy točí po svém.

NOVÉ TVÁŘE. Nolan dal šanci i mladým talentům včetně zpěváka Harryho Stylese (vlevo) a debutanta Fionna Whiteheada (vpravo).

Jeho Dunkerk redefinuje podobu válečného eposu. Málomluvný, vizuálně omračující – zvlášť v kině Imax s obrazem ze 70mm celoidu – až fyzicky evokativní. Pocity ohrožení a napětí utahuje kongeniální hudba Hanse Zimmera, složená často víc ze zvuků než melodií, a kamera Hoyte Van Hoytemy střídající pohledy z ruky s epickými záběry.

Sevřený portrét evakuace nerozmělnují odsoky

k politikům či vysvětlování kontextu, ten ať si divák dočte, až se vzpamatuje. Průběh několikadenní akce Nolan ukazuje pomocí tří nechronologicky se prolínajících rovin, z nichž každá zachycuje jiný úsek času.

Část týkající se mola, která se soustředí na obtížnou, únavnou snahu vojáků dostat se z francouzské pláže, obsáhne týden. Další část o moři zachycuje jeden

den na jednom z dnes legendárních civilních plavidel, která se vydala přes kanál na pomoc. A třetí pasáž o vzduchu sleduje hodinu života dvou pilotů RAF vyslaných jako záchrana před smrtelnými německými bombardéry.

Každá část představí několik hlavních protagonistů, často obsazených novými talenty. Někteří z nich se zachovají hrdinsky, někteří

ne. Dunkerk na rozdíl od řady jiných válečných filmů palčivě zachycuje znečitlivělý stav vojáka odhodlaného především přežít.

Když mladý Tommy hned v první scéně ztratí v přestřelce své kolegy, ani se neotočí. Nolanova až apokalyptická ukáзка zmaru a smrti umí natolik otrávit, že očekávaný zázrak povedené evakuace působí ještě víc zázračně. Když nastane, Zimmer to na chvíli přejene s patosem.

Dunkerk jinak vyniká tím, že okázalost nechává na vizuální rovině. Až když nás z pekla útěku dovede k oslavě společné houževnatosti jako k jedinému zbývajícímu způsobu, jak čelit katastrofě, zapůsobí na city. A slavný Churchillův projev z úst obyčejného vojína o boji na plážích, ve vzduchu a na moři najednou získá novou sílu.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Dunkerk

(válečný, USA/Británie/Francie/Nizozemsko, 107 minut)

Režie a scénář: Christopher Nolan

Hrají: Fionn Whitehead, Mark Rylance, Harry Styles, Jack Lowden

Hodnocení: 90 %

265297/45

INZERCE

NEJPRODÁVANĚJŠÍ MOTORISTICKÝ ČASOPIS

SVĚT MOTORŮ První český test Opel Crossland X

30/2017 24 Kč 1,28 €

Pravidla platí všude Také na parkovišti nebo na polní cestě

Reportáž Auta ze seriálu První republika

Test Bentley Mulsanne Luxus za 10 milionů

Vyzkoušeli jsme Zázračný nůž na opravu stěračů

Jízdní dojmy Subaru XV

JEDINEČNÁ VÝSTAVA AUT PRAHA | NÁPLAVKA | 31. 8. – 3. 9. 2017

VSTUP ZDARMA | KONCERT MONKEY BUSINESS, JELEN A DALŠÍ | 30 PROJEKCE NA VÍTAVÉ

AUTA NA NÁPLAVCE SVĚT MOTORŮ

PRÁVĚ V PRODEJI

KDE MŮŽETE DOSTAT POKUTU?

VŠUDE!

NA PARKOVIŠTI,
V LESE I NA POLI

WILLIAM BRUCE CAMERON: PSÍ POSLÁNÍ

První krůčky v noře

■ Bruce W. Cameron postavil svou knihu na myšlence, že jeden pes se může narodit několikrát za sebou, aby se mohl zdokonalovat v rozličných dovednostech a mohl čím dál tím lépe chápat člověka. Hlavní hrdina knihy se tak na svět vrací znovu a znovu.

Jednoho dne jsem pochopil, že ty teplé, knikající a zápachající kuličky, které se hemží kolem mě, jsou bratři a sestra. Dost mě to zklamalo. Ačkoli jsem teprve začínal vnímat nejasné obrysy, hned mi došlo, že to velké, krásné stvoření s dlouhým, úžasným jazykem je moje matka. Věděl jsem, že když cítím chlad, někam odešla, ale když se teplo vrátí, je čas k jídlu. V tu chvíli jsem si musel vybojovat místo u cecíku. Otravní sourozenci se mě snažili odstrčit a připravit o můj podíl. Vůbec nechápu, proč jsem se nemohl narodit jako jedináček. K čemu jsou sourozenci dobří?

Nicméně jak šel čas, postupně jsem si na jejich přítomnost v pelechu zvykl. Nos mi brzy prozradil, že mám jednu sestru a dva bratry. Sestra byla jen o něco míň dravá než bratři. Jednomu jsem začal říkat Rychlík protože se uměl strašně rychle plazit, druhému Hladovec, jelikož by se pořád cpal a pokaždé, když maminka odešla, strašně fňukal. Hladovec spal častěji než my ostatní, a tak jsme po něm rádi lezli a žužlali mu čumák.

Bydleli jsme v noře vyhrabané u kořenů stromu. Přestože venku pražilo slunce, dole byl příjemný chládek. Když jsem se poprvé vybatolil nahoru, doprovázela mě sestra s Rychlíkem. Ten byl samozřejmě první. Teprve teď na denním světle jsem si

všiml, že má jako jediný z nás čtyř bílou lysinku na nose a hvězdičku na čele, která jako by celému světu sdělovala, že její nositel je výjimečný.

Zbytek těla měl stejně černohnědý jako já. Hladovec měl světlejší odstín a sestra zdědila matčin krátký nos a ploché čelo, ale jinak jsme vypadali víceméně všichni stejně, přestože se Rychlík tak vytahoval.

Doupě bylo na břehu potoka a já se zaradoval, když se tam Rychlík skutálel po hlavě, i když musím přiznat, že

já ani sestra jsme si při tom sestupu nepočínali o nic elegantněji.

Kluzké kameny a potůček úžasně voněly a chladivá roura, do které byla voda o kus dál na malý úsek

svedena, nás naprosto nadchla. Instinktivně jsem pochopil, že taďy bychom se mohli v případě nebezpečí schovat, ale matka nám další průzkum nekompromisně zadržela. Hned nás hnala zpátky domů, a když zjistila, že zatím neumíme vyběhnout

strmou stráň, bez okolků nás tam odnesla. Pochopili jsme, že bez ní bychom se od potoka do nory nedostali, ale stejně jsme se při nejbližší příležitosti zase vypravili ven.

Tentokrát se k nám přidal i Hladovec, ačkoli to zjevně bylo nad jeho síly. Jakmile vlezl do roury, rozplácl se do bahna a usnul. Dobrodružné výpravy byly dokonalé, a kromě toho jsme se museli naučit jíst něco jiného než mlíčko.

Den plynul za dnem a Rychlík se sestrou mě zničehonic přerostli. Byl jsem sice stejně robustní jako oni, ale měl jsem kratší nohy. Hladovec byl mrňous a mně hrozně vadilo, že Rychlík se sestrou si hrají jen spolu, jako bych já nějakým přirozeným řádem patřil výhradně k Hladovci.

To mě urazilo a rozhodl jsem se, že si klidně vystačím sám. Začal jsem se toulat bez nich a jednoho dne jsem v rouře našel něco, co fantasticky shnilo vonělo, když vtom přede mnou vyskočilo do vzduchu malé zvířátko – žába!

Rozběhl jsem se, abych ji chytil do tlapek, ale žába uskočila. Asi se bála, že ji sežeru, jenže já si chtěl jen hrát a nejspíš bych ji nesnědl.

Rychlík se sestrou si všimli, že se bavím, a tak se ztřeštěně vřítily do roury, až mě porazily. Rychlík se vrhl za žabou a úplně klidně se přitom odrazil od mojí hlavy. Zavrčel jsem na něj, ovšem jemu to bylo jedno.

Ti dva se tak rozbláznili, že se srazili, žába skočila do vody a odplavala do bezpečí. Sestra smočila nos v tůňce, rozkašlala se a pak nás s Rychlíkem postříkala. Bratr jí za to hned skočil na záda a na žabu – moji žabu! – zapomněli.

Smutně jsem se otočil. Čím jsem si to zasloužil, že musím žít s takovými zabeďnenci?

... Jednoho odpoledne jsem se lenivě povaloval a mžoural na to, jak se sestra s Rychlíkem přetahují o kus hadru. V tu chvíli jsem nastražil uši. Něco se blížilo, něco velkého a hlučného.

Vyskočil jsem, ale dřív než jsem se stačil vydat na výzvědy, všiml jsem si, že matka ostražitě strnula a pak k mému úžasu uchopila Hladovce do mordy, což přestala dělat už dávno.

Pochopili jsme, že končí legrace. Matka nás odvedla do tmavé roury v potoce a se sklopenými ušima se přitisk-

la k zemi. Tiše jsme následovali jejího příkladu.

Když se to divné stvoření objevilo na stráni, mamka se naježila strachy. Bylo velké, dvounohé a z tlamy se mu kouřilo. Nemohl jsem z toho tvora spustit oči. Nechápu proč, ale nějak mě přitahoval a měl jsem co dělat, abych se k němu nerozběhl. Matka po mně ale sekla pohledem, a tak jsem se ovládl.

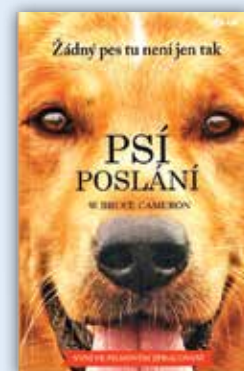
Těhle bytosti bylo třeba se bát a vyhýbat se jí. Byl to samozřejmě člověk. První člověk, jakého jsem kdy viděl.

Dotyčný se ani jednou nepodíval naším směrem. Zdolal stráň a zmizel nám z dohledu. Matka ještě chvíli čekala, než ostražitě vykukla z nory, jestli nebezpečí pominulo. Pak se uvolnila, otočila se k nám a každého povzbudivě olízla. Vyřítil jsem se ven a zklamaně zjistil, že po dvounožci zbyl jen štiplavý dým. V následujících týdnech nám matka vštěpovala, že si musíme dávat na lidi pozor, vyhýbat se jim, bát se jich.

A pak přišla chvíle, kdy nás vzala s sebou na lov.

Redakčně kráceno

O knize

Vážení čtenáři, v průběhu prázdninových měsíců vám nabídneme úryvky z několika knih. Každý týden se jeden titul představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme knihu Williama B. Camerona **Psí poslání** vydanou pod značkou Ikar, která se stala i námětem celovečerního filmu.

Těhle bytosti bylo třeba se bát a vyhýbat se jí. Byl to samozřejmě člověk. První, jakého jsem kdy viděl.

Fotoreportáž

COLOURS OF OSTRAVA. Letošní šestnáctý ročník multizánrového festivalu Colours of Ostrava v areálu industriálních Dolních Vítkovic přilákal podle odhadů na 45 tisíc příznivců. Zahráli jim Jamiroquai (vlevo nahoře), písničkářky LP (vpravo nahoře) a Norah Jonesová (vlevo dole) či Imagine Dragons (vpravo dole). Některým ale zkazilo náladu až tříhodinové čekání na vstup do areálu v první, střední den konání festivalu.

